



Міністерство освіти і науки України
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (Україна)
Навчально-науковий інститут фінансів,
економіки, управління та права
Сумський державний університет (Україна)
«1 DECEMBRIE 1918» University of Alba Iulia (Румунія)
Бамберзький університет імені Отто Фрідріха (Німеччина)
Інститут демографії та проблем якості життя Національної академії наук
України (Україна)
Державна установа «Інститут економіки та прогнозування Національної
академії наук України» (Україна)



СУЧАСНА ЕКОНОМІЧНА НАУКА: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА

Матеріали XIII Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет-конференції з міжнародною участю
30 листопада 2023 року



Полтава 2023

Кулакова С.Ю., к.е.н., доцент,
Курило Б.В., Мозуль А.Р., студенти
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕТОРІВ ПІД ЧАС ВІЙНИ

Економіка бізнесу – нова галузь професійної діяльності, що формується на основі економіки, менеджменту й аналітики, з активним залученням сучасних інформаційних технологій. Такий вид діяльності є досить затребуваним та універсальним, адже знання та навички в цій сфері є незамінними для будь-якого успішного бізнесу.

За місяць війни український бізнес втратив більше, ніж за час пандемії корона вірусу. За оцінками Національного банку, під час війни економіка України втрачає 50% «невиробленого» ВВП. Тобто кожен тиждень коштує національній економіці понад 50 млрд грн. І це без втрат від руйнувань. До початку повномасштабного вторгнення росії найбільш розвинутим в Україні був середній та малий бізнес. На його частку припадало 75% від усіх зайнятих в Україні працівників, або 4,8 млн українців. Решта 25% працювали на великих підприємствах.

На початку війни у 2022 році більшість підприємств опинилися в районах бойових дій і змушені були евакуюватися в більш безпечні регіони або припинити роботу. Але навіть підприємства, які залишилися на не окупованих територіях, мали проблему з логістикою, а це в свою чергу призводило до кризи у бізнесі.

Розвиток бізнесу в умовах війни є необхідною складовою підтримки економіки держави, оскільки дозволяє належним чином підтримувати себе та Збройні сили України. Щоб вистояти у війні, нашій державі потрібна не лише сила зброї, а й економічне підґрунтя.

Зрозуміло, що на план Маршалла та іноземні інвестиції ми можемо розраховувати лише після війни. Зараз, як суспільство, українці повинні розраховувати насамперед на себе, тобто на внутрішніх інвесторів, які так чи інакше пов'язують своє майбутнє з Україною.

Проте за даними опитування спільноти «УкрІнвестКлубу» [4] 44% приватних інвесторів з усіх регіонів України відзначили суттєве або критичне погіршення. Серед цих людей чверть оцінювали свій довоєнний фінансовий стан і рівень доходів як високий або вищий за середній (рис. 1). Основними причинами погіршення фінансового стану є закриття проектів, куди інвестовано кошти, а також втрата основного джерела доходу (рис. 2).



Рис. 1 Зміна фінансового стану роздрібних інвесторів рід впливом війни

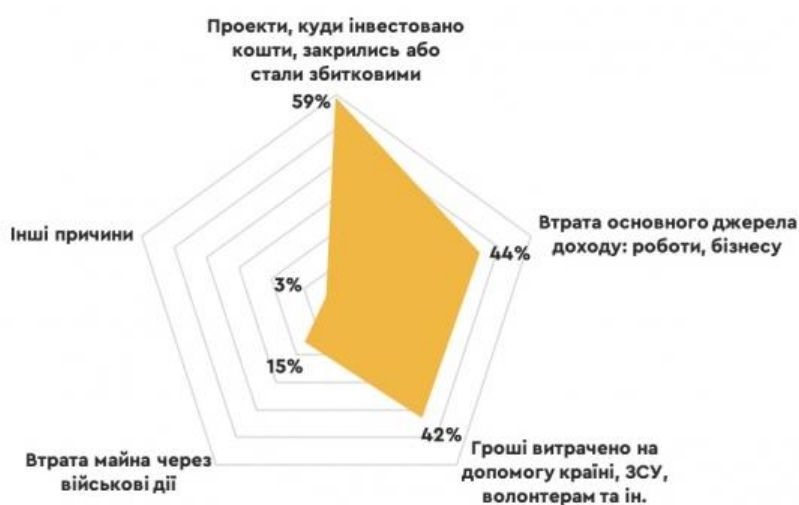


Рис. 2. Основні причини погіршення фінансового стану роздрібних інвесторів рід впливом війни

Волонтерство або витрачання грошей на користь країни, навіть на шкоду власному добробуту, є дуже поширеною практикою серед респондентів опитування: 40% опитаних мають намір і надалі витратити свої кошти на державну, військову та волонтерську діяльність. Такий високий показник є очікуваним і зрозумілим. Підтримка збройних сил і волонтерство – це велика «інвестиція» в майбутнє нашої країни, без якої всі інші проекти не можуть бути успішними.

Третина населення 33% планує продовжувати інвестувати в українські проекти, які зараз розвиваються. У відповідь на цю обнадійливу статистику необхідно зробити більше кроків для того, щоб українці інвестували у воєнну економіку, незважаючи на всі ризики.

Серед більшості респондентів залишається популярним варіант зберігання коштів у валюті готівкою або на банківському рахунку: майже дві третини респондентів планують використовувати цей варіант. Ця відповідь в цілому збігається з відповіддю на попереднє запитання, де 61% все ще не планують витратити гроші.

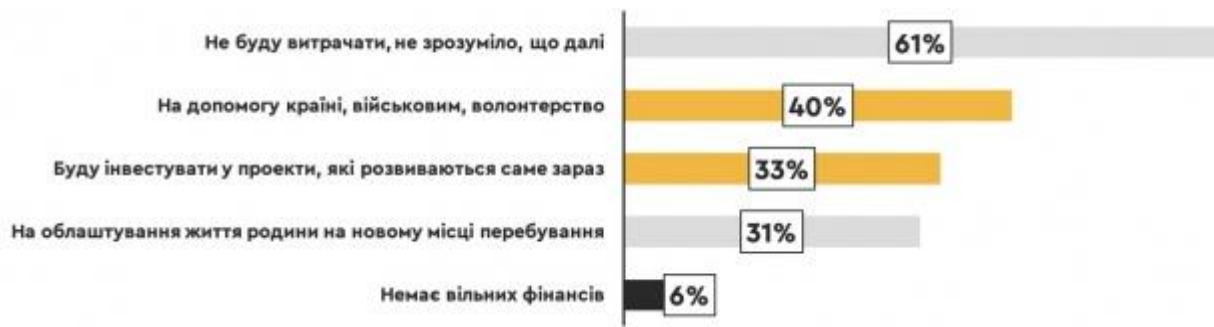


Рис. 3. Можливі напрямки інвестування «вільних» фінансів у разі їх наявності

Трохи більше половини респондентів (54%) вважають, що інвестиції в іноземні проекти та акції будуть ефективними. Крім того, 45% респондентів розраховують на конвертацію коштів у криптовалюту для захисту від знецінення.

Третина респондентів (33%) вважають, що одним із способів уникнути ризику девальвації є інвестування в місцеву економіку. Це ще раз підтверджує готовність приватних інвесторів підтримати країну в найскладніші часи.

16% респондентів заявили, що купуватимуть нерухомість у західних регіонах України. Це невелика цифра, ймовірно, тому, що країна в цілому все ще перебуває під загрозою.

Лише 2% респондентів розглядають передачу транспорту та іншого майна Національним Збройним Силам України як спосіб збереження фінансової цінності. Хоча респонденти погоджуються з тим, що такий підхід пов'язаний з певними ризиками, очевидною причиною цього є недостатня поінформованість держави про такі можливості.

Література

1. Рихліцький В. Бізнес в умовах війни: хто зазнав найбільших втрат та як відновлюються підприємства. *Економічна правда*. 22 березня 2022 р. URL: <https://www.epravda.com.ua/publications/2022/03/23/684549/>
2. Державна служба статистики України: офіційний сайт. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>
3. Ливч Д. Нове обличчя українського підприємництва. *Економічна правда*. 29 серпня 2022 р. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2022/08/29/690937/>
4. Карпіловський Д., Тихомиров О. Як рятують від інфляції та у що вкладають гроші роздрібні інвестори. *Економічна правда*. 18 травня 2023 р. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2022/05/18/687187/>